
Fra: QuestBack <noreply@questback.com>
Sendt: 4. juli 2018 10:18
Til: KD-RETHOS
Emne: Respons på Høring RETHOS fase1

- Høringssvaret kommer fra
  - Nasjonal kompetansetjeneste for tverrfaglig spesialisert rusbehandling
- Navn på avsender av høringen (hvilket universitet/høyskole, kommune, statlig etat, brukerorganisasjon osv.)
  - Nasjonal kompetansetjeneste for tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)
- Hvilke retningslinjer vil du gi innspill på? (her velger du alle de retningslinjene du vil gi innspill på. Det må velges minst en.)
  - Barnevernspedagogutdanningen
  - Ergoterapeututdanningen
  - Fysioterapeututdanningen
  - Sosionomutdanningen
  - Sykepleierutdanningen
  - Vernepleierutdanningen
- Barnevernspedagogutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr i 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - For at barnevernspedagoger skal bli utdannet til å danne fremtidige kompetansebehov er det nødvendig at utdanningen i større grad vektlegger kunnskap om rus- og avhengighet. Studentene bør derfor erverve seg nødvendige kunnskaper om det biologiske, psykologiske og sosiale grunnlaget for utvikling av rus- og avhengighetslidelser. De skal også tilegne seg kunnskaper, holdninger og ferdigheter som er knyttet til relevante undersøkelses-, behandlings- og rehabiliteringsmetoder.

- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - Bruk av rusmidler kan knyttes til en rekke skader og problemer. Verdens helseorganisasjon (WHO) uttrykker omfanget av alkohol- og narkotikaproblemer gjennom studien Global Burden of Diseases (2013). Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan for rusfeltet (Prp15 S(2015-2016) hvor det konstanteres at det er behov for økt kompetanse om rus- og avhengighetslidelser hvor kunnskap for å nå barn og unge påpekes særlig. Læringsutbytte for fremtidens barnevernpedagoger kan derfor ikke begrenses til «kjennskap til rus» men bør forsterkes til kunnskaper, holdninger og ferdigheter om rus- og avhengighetslidelses.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - NK-TSB har ikke vurdert temaet inngående, men vil påpeke at for å nå politiske målsetninger om likeverdige helse- og sosialtjenester i hele landet er det nødvendig at alle landets fremtidige barnevernpedagoger får god kunnskap og ferdigheter i rus- og avhengighetsproblematikk.
- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?
  - fortsatt rus- og avhengighetstilstander tabubelagt for mange. Det er en rekke dilemmaer knyttet til brukere/pasienters selvbestemmelse versus destruktiv rusbruk og rusbruks konsekvenser for tredje part, særlig pårørende. Barnevernpedagoger bør derfor ha både kunnskap og holdninger som gjenspeiler dette Nasjonal kompetansetjeneste TSB etterlyser generelt læringsaktiviteter som inkluderer brukerstemmen. Kunnskapsgrunnlaget består som kjent

av forskningsbasert kunnskap, kliniker erfaringer og brukererfaringer. Barnevernpedagoger bør også delta i læringsaktiviteter hvor det er dialog med erfaringene/opplevelse fra en bredt sammensatt brukergruppe eksempelvis i dialog med bruker- og pårørende organisasjoner, tilbakemeldinger fra brukere av ulike helse- og sosialtjenester både på kommunalt, fylkeskommunalt og spesialisthelsetjenestenivå.

- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbart?
  - Ja
- Begrunn svaret
  - Barnevernpedagogers kompetanse blir brukt innen Tverrfaglig spesialisert rusbehandling særlig i behandlingstilbud rettet mot unge. For å sikre tilstrekkelig kompetanse hos barnevernpedagoger om rus- og avhengighetsproblemer ber vi om at praksis studiene spesifikt omtaler «rus og avhengighetsbehandling».
- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - Nasjonal kompetansetjeneste-TSB har ikke vurdert helheten i utdanningsløpet kun vårt kompetanseområde.
- Ergoterapeututdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - For at ergoterapeuter skal bli utdannet til å danne fremtidige kompetansebehov er det nødvendig at utdanningen vektlegger kunnskap om rus- og avhengighet.
- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret

- Bruk av rusmidler kan knyttes til en rekke skader og problemer. Verdens helseorganisasjon (WHO) uttrykker omfanget av alkohol- og narkotikaproblemer gjennom studien Global Burden of Diseases (2013). Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan for rusfeltet (Prp15 S(2015-2016) hvor det konstanteres at det er behov for økt kompetanse om rus- og avhengighetslidelser. Læringsutbytte for fremtidens ergoterapeuter kan derfor ikke begrenses til indirekte læringsutbytte knyttet til «utvikle terapeutisk kompetanse i møte med personer som er i lærings-, mestrings- og endringsprosesser». Ergoterapeuter vil i sin praksis møte pasienter som har behov for ergoterapeutiske tiltak for følgetilstander av rusbruk f.eks fall, skader e.a som er påført i rustilstander eller langvarig rusavhengighet. Læringsutbytte bør forsterkes og konkretiseres til kunnskaper, holdninger og ferdigheter om rus- og avhengighet .
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - NK-TSB har ikke vurdert temaet inngående, men vil påpeke at for å nå politiske målsetninger om likeverdige helse- og sosialtjenester i hele landet er det nødvendig at alle landets fremtidige ergoterapeuter får god kunnskap og ferdigheter i rus- og avhengighetsproblematikk.
- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbart?
  - Vet ikke
- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
  - Vet ikke
- Fysioterapeututdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr i 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2

- Begrunn svaret
  - For at fysioterapeuter skal bli utdannet til å danne fremtidige kompetansebehov er det nødvendig at utdanningen vektlegger kunnskap om rus- og avhengighet.
- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - Bruk av rusmidler kan knyttes til en rekke skader og problemer. Verdens helseorganisasjon (WHO) uttrykker omfanget av alkohol- og narkotikaproblemer gjennom studien Global Burden of Diseases (2013). Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan for rusfeltet (Prp15 S(2015-2016) hvor det konstanteres at det er behov for økt kompetanse om rus- og avhengighetslidelser. Læringsutbytte for fremtidens fysioterapeuter kan derfor ikke begrenses til indirekte læringsutbytte knyttet til «forhold som virker oppbyggende og nedbrytende på kroppen». Fysioterapeuter vil i sin praksis møte pasienter som har behov for fysikalsk behandling eller opptrening for følgetilstander av rusbruk f.eks fall, skader e.a som er påført i rustilstander eller langvarig rusavhengighet. Fysioterapeuter bør også være særlig oppmerksom på bruk av anabole androgene steroider. Læringsutbytte bør forsterkes og konkretiseres til kunnskaper, holdninger og ferdigheter om rus- og avhengighet.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - NK-TSB har ikke vurdert temaet inngående, men vil påpeke at for å nå politiske målsetninger om likeverdige helse- og sosialtjenester i hele landet er det nødvendig at alle landets fremtidige fysioterapeuter får god kunnskap og ferdigheter i rus- og avhengighetsproblematikk

- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbart?
  - Vet ikke
- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
  - Vet ikke
- I hvilken grad vurderes dette som ønskelig? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - Vet ikke
- I hvilken grad vurderes dette som gjennomførbart? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - Vet ikke
- Sosionomutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 3
- Begrunn svaret
  - For at sosionomer skal bli utdannet til å danne fremtidige kompetansebehov er det nødvendig at utdanningen i større grad vektlegger kunnskap om rus- og avhengighet. Studentene bør derfor erverve seg nødvendige kunnskaper om det biologiske, psykologiske og sosiale grunnlaget for utvikling av rus- og avhengighetslidelser. De skal også tilegne seg kunnskaper, holdninger og ferdigheter som er knyttet til relevante undersøkelses-, behandlings- og rehabiliteringsmetoder. Etter vår vurdering er det nødvendig at læringsutbytte på ferdigheter konkretiseres slik at de er rustet til å kunne ta aktiv del i utredning og behandling av mennesker med rus- og avhengighetsproblemer både på kommune og spesialisthelsenivå.
- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 3
- Begrunn svaret

- Bruk av rusmidler kan knyttes til en rekke skader og problemer. Verdens helseorganisasjon (WHO) uttrykker omfanget av alkohol- og narkotikaproblemer gjennom studien Global Burden of Diseases (2013). Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan for rusfeltet (Prp15 S(2015-2016) hvor det konstateres at det er behov for økt kompetanse om rus- og avhengighetslidelser. Læringsutbytte for fremtidens sosionomer kan derfor ikke begrenses til læringsutbytte knyttet til kunnskap, men bør forsterkes og konkretiseres til kunnskaper, holdninger og ferdigheter om rus- og avhengighet.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivarettatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - NK-TSB har ikke vurdert temaet inngående, men vil påpeke at for å nå politiske målsetninger om likeverdige helse- og sosialtjenester i hele landet er det nødvendig at alle landets fremtidige sosionomer får god kunnskap og ferdigheter i rus- og avhengighetsproblematikk.
- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?
  - Innenfor rusbehandling har sosionomene ofte en koordinerende rolle i forhold til andre fagområder særlig medisin, psykologi og sykepleie. Kunnskapsområde om hva sosionomer skal kunne om andre fagområder bør derfor konkretiseres. Nasjonal kompetansetjeneste TSB etterlyser mer konkrete læringsmål innen etikk. Eksempelvis er fortsatt rus- og avhengighetstilstander tabubelagt for mange. Det er en rekke dilemmaer knyttet til brukere/pasienters selvbestemmelse versus destruktiv rusbruk og rusbruks konsekvenser for tredje part, særlig pårørende. Sosionomer bør derfor ha både kunnskap og holdninger som gjenspeiler dette Nasjonal kompetansetjeneste TSB etterlyser generelt læringsaktiviteter som inkluderer brukerstemmen. Kunnskapsgrunnlaget består som kjent av forskningsbasert kunnskap, kliniker erfaringer og brukererfaringer. Sosionomer bør også delta i læringsaktiviteter hvor det er dialog med

erfaringene/opplevelse fra en bredt sammensatt brukergruppe eksempelvis i dialog med bruker- og pårørende organisasjoner, tilbakemeldinger fra brukere av ulike helse- og sosialtjenester både på kommunalt, fylkeskommunalt og spesialisthelsetjenestenivå.

- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbar?
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - NK-TSB har ikke vurdert helheten i praksisstudiet, men registrer at flere behandlingsmiljøer innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling har erfaring med at dagens nyutdannede sosionomer har for lite kunnskap om rus- og avhengighetsbehandling til at de kan begynne å arbeide i Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) uten relevant tilleggsutdanning. Dette fremstår som en årsak til at det er få sosionomstudenter som har praksis innenfor TSB. Med en endring av læringsmålene vil dette kunne endres slik at det kan være mer aktuelt å ha studenter i praksis på tjenestestedet i TSB. For å sikre tilstrekkelig kompetanse hos sosionomer om rus- og avhengighetsproblemer ber vi om at praksis studiene spesifikt omtaler «rus og avhengighetsbehandling».
- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
  - Vet ikke
- Er ferdighetstreningen i utdanningen tilstrekkelig vektlagt? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'absolutt ikke tilstrekkelig' og '5' betyr i 'absolutt tilstrekkelig'
  - 2
- Begrunn svaret
  - Nasjonal kompetansetjeneste TSB etterlyser konkrete målsetninger om ferdigheter innen for utredning og behandling av pasienter med rus- og avhengighetsproblemer.
- Sykepleierutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr i 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2

- Begrunn svaret
  - For at sykepleiere skal bli utdannet til å danne fremtidige kompetansebehov er det nødvendig at utdanningen i større grad vektlegger kunnskap om rus- og avhengighet. Studentene bør derfor erverve seg nødvendige kunnskaper om det biologiske, psykologiske og sosiale grunnlaget for utvikling av rus- og avhengighetslidelser. De skal også tilegne seg kunnskaper, holdninger og ferdigheter som er knyttet til relevante undersøkelses-, behandlings- og rehabiliteringsmetoder.
- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - Bruk av rusmidler kan knyttes til en rekke skader og problemer. Verdens helseorganisasjon (WHO) uttrykker omfanget av alkohol- og narkotikaproblemer gjennom studien Global Burden of Diseases (2013). Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan for rusfeltet (Prp15 S(2015-2016) hvor det konstanteres at det er behov for økt kompetanse om rus- og avhengighetslidelser. Læringsutbytte for fremtidens sykepleiere kan derfor ikke begrenses til læringsutbytte knyttet til «kjennskap til rus-og avhengighetsproblematikk. Læringsutbytte bør forsterkes og konkretiseres til kunnskaper, holdninger og ferdigheter om rus- og avhengighet.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - NK-TSB har ikke vurdert temaet inngående, men vil påpeke at for å nå politiske målsetninger om likeverdige helse- og sosialtjenester i hele landet er det nødvendig at alle landets fremtidige sykepleiere får god kunnskap og ferdigheter i rus- og avhengighetsproblematikk

- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?
  - Nasjonal kompetansetjeneste TSB etterlyser mer konkrete læringsmål innen etikk. Eksempelvis er fortsatt rus- og avhengighetstilstander tabubelagt for mange. Det er en rekke dilemmaer knyttet til brukere/pasienters selvbestemmelse versus destruktiv rusbruk og rusbruks konsekvenser for tredje part særlig pårørende. Sykepleiere bør derfor ha både kunnskap og holdninger som gjenspeiler dette Nasjonal kompetansetjeneste TSB etterlyser generelt læringsaktiviteter som inkluderer brukerstemmen. Kunnskapsgrunnlaget består som kjent av forskningsbasert kunnskap, kliniker erfaringer og brukererfaringer. Sykepleiere bør også delta i læringsaktiviteter hvor det er dialog med erfaringene/opplevelse fra en bredt sammensatt brukergruppe eksempelvis i dialog med bruker- og pårørende organisasjoner, tilbakemeldinger fra brukere av ulike helse- og sosialtjenester både på kommunalt, fylkeskommunalt og spesialisthelsetjenestenivå.
- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
  - Vet ikke
- Er forslaget til oppbygging av studiet tilstrekkelig for å sikre helhet og sammenheng i utdanningen?
  - Vet ikke
- Er det andre høringsinnspill?
  - NK-TSB har ikke vurdert helheten i praksisstudiet, men registrer at sykepleieres kompetanse blir brukt innen rusbehandling både i kommunehelsetjenesten og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. For å sikre tilstrekkelig kompetanse hos sykepleiere om rus- og avhengighetsproblemer ber vi om at praksis studiene spesifikt nevnes «rus og avhengighetsbehandling».
- Vernepleierutdanningen: I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr i 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret

- For at vernepleiere skal bli utdannet til å danne fremtidige kompetansebehov er det nødvendig at utdanningen i større grad vektlegger kunnskap om rus- og avhengighet. Studentene bør derfor erverve seg nødvendige kunnskaper om det biologiske, psykologiske og sosiale grunnlaget for utvikling av rus- og avhengighetslidelser. De skal også tilegne seg kunnskaper, holdninger og ferdigheter som er knyttet til relevante undersøkelses-, behandlings- og rehabiliteringsmetoder.
- I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'
  - 2
- Begrunn svaret
  - Bruk av rusmidler kan knyttes til en rekke skader og problemer. Verdens helseorganisasjon (WHO) uttrykker omfanget av alkohol- og narkotikaproblemer gjennom studien Global Burden of Diseases (2013). Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan for rusfeltet (Prp15 S(2015-2016) hvor det konstateres at det er behov for økt kompetanse om rus- og avhengighetslidelser. Læringsutbytte for fremtidens vernepleiere kan derfor ikke begrenses til læringsutbytte knyttet til kunnskap, men bør forsterkes og konkretiseres til kunnskaper, holdninger og ferdigheter om rus- og avhengighet.
- Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - NK-TSB har ikke vurdert temaet inngående, men vil påpeke at for å nå politiske målsetninger om likeverdige helse- og sosialtjenester i hele landet er det nødvendig at alle landets fremtidige vernepleiere får god kunnskap og ferdigheter i rus- og avhengighetsproblematikk
- Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?

- Nasjonal kompetansetjeneste TSB etterlyser mer konkrete læringsmål innen etikk. Eksempelvis er fortsatt rus- og avhengighetstilstander tabubelagt for mange. Det er en rekke dilemmaer knyttet til brukere/pasienters selvbestemmelse versus destruktiv rusbruk og rusbruks konsekvenser for tredje part, særlig pårørende. Vernepleiere bør derfor ha både kunnskap og holdninger som gjenspeiler dette. Nasjonal kompetansetjeneste TSB etterlyser generelt læringsaktiviteter som inkluderer brukerstemmen. Kunnskapsgrunnlaget består som kjent av forskningsbasert kunnskap, kliniker erfaringer og brukererfaringer. Vernepleiere bør også delta i læringsaktiviteter hvor det er dialog med erfaringene/opplevelse fra en bredt sammensatt brukergruppe eksempelvis i dialog med bruker- og pårørende organisasjoner, tilbakemeldinger fra brukere av ulike helse- og sosialtjenester både på kommunalt, fylkeskommunalt og spesialisthelsetjenestenivå.
- Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbar?
  - Vet ikke
- Begrunn svaret
  - NK-TSB har ikke vurdert helheten i praksisstudiet, men registrer at vernepleieres kompetanse blir brukt innen Tverrfaglig spesialisert rusbehandling særlig i døgnbehandlingstilbud hvor miljøterapi er en sentral metode. For å sikre tilstrekkelig kompetanse hos vernepleiere om rus- og avhengighetsproblemer ber vi om at praksis studiene spesifikt omtaler «rus og avhengighetsbehandling».
- I hvilken grad er omfanget på retningslinjen gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'
  - Vet ikke
- Er det viktig å nevne særskilte grupper i formålet slik retningslinjen beskriver?
  - Vet ikke

Gi tilbakemelding

Tjenesten er levert av www.questback.com - Questback Essentials